

Jerzy Koźmiński

[nauczyciel](#)

[jezuita](#), [uczeń](#), [kaznodzieja](#)

Ur. 28.6.1726, Mazowsze

Zm. 0.2.1818, Warszawa

Dane rodziców

Brak danych.

Wychowanie i wykształcenie

Po ukończeniu retoryki w [szkołach jezuickich](#) wstąpił do zakonu 11 września 1745 roku w Wilnie. Studiował [filozofię](#) w [Nieświeżu](#) (1748-1751), [teologię](#) w [Wilnie](#) (1754-1756), którą kontynuował w [Lyonie](#) (1756-1758), gdzie również specjalizował się w [matematyce](#) i [fizyce](#).

Etapy kariery dot. edukacji

Po ukończeniu nowicjatu odbył praktykę nauczycielską, ucząc infimy w [Nieświeżu](#) (1747-1748). Następnie uczył w szkołach w [Połocku](#), [Mścislawiu](#) i [Słucku](#).

Po powrocie z [Francji](#) do kraju pełnił obowiązki [profesora retoryki](#) w [Collegium Nobilium](#) w [Warszawie](#) (1760-1762), następnie w [Połocku](#) uczył [retoryki](#) kleryków jezuickich w Seminarium Nauczycielskim (1762-1764) oraz [filozofii](#) i [matematyki](#) eksternów (1764-1765).

Był uzdolnionym kaznodzieją, kilka następnych lat poświęcił kaznodziejstwu w [Warszawie](#), [Pułtusku](#), [Pińsku](#) i [Słucku](#).

Był także [prefektem](#) bursy muzyków w Pułtusku (1771-1772), a następnie [prefektem](#) szkoły średniej i profesorem [teologii moralnej](#) dla księży w Warszawie (1772-1773).

Bezpośrednio przed kasatą [zakonu jezuitów](#) w 1773 roku podjął pracę w publicznej [Bibliotece Załuskich](#). Po śmierci biskupa Józefa A. Załuskiego został mianowany kustoszem biblioteki, a po śmierci Jana Daniela Janockiego w 1786 roku – dyrektorem biblioteki. Pozostał w Bibliotece aż do jej likwidacji w 1794 roku, kiedy to zbiory wywieziono do [Rosji](#). Równocześnie, od 1775 roku, współpracował z [Towarzystwem do Ksiąg Elementarnych](#), dla którego opracował dwa słowniki: łacińsko-polski i polsko-łaciński, a później pracował nad wielkim słownikiem łacińsko-polskim, który zaginął. Był zwolennikiem wznowienia zakonu, odnowił śluby wśród [jezuitów](#) na Białorusi w 1805 roku.

Wydał: "Dictionarium Latino-Polonicum ad usum publicarum in Regno Poloniae scholarum", Varsaviae 1779; Cracoviae 1784 oraz dwa panegiryki.

Fakty z życia osobistego

Urodził się w rodzinie szlacheckiej na Mazowszu.

Żył w [XVIII-XIX wieku](#).

Bibliografia

Podmiotowa

1. Biblioteka Narodowa, Warszawa, 3268, *Korespondencja z Józefem A. Załuskim*.
2. Biblioteka Narodowa, Warszawa, 3270, *Korespondencja z Józefem A. Załuskim*.

Przedmiotowa

1. A. Królikowska, *Profesorowie jezuickich seminariów nauczycielskich od XVI do XVIII wieku: słownik biograficzny*, Kraków, 2018.

